

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики

В.В. Костюк

(підпис)

(ініціали та прізвище)

« _____ » 2021

ТЕЛЕБАЧЕННЯ. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності 061 «Журналістика»
освітньо-професійна програма «Журналістика»

Укладач : Рогова Т.А., к. н. соц. ком, старший викладач

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри журналістики

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики

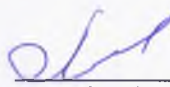
Протокол №1 від “30” серпня 2021 р.
Завідувач кафедри журналістики

Протокол №1 від “31” серпня 2021 р.
Голова науково-методичної ради
факультету журналістики

(підпис) Л. В. Чернявська
(ініціали, прізвище)

(підпис) Н. В. Романюк
(ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

(підпис) О.В. Мелникова
(ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3		
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни		
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти	
Галузь знань 06 «Журналістика»	Кількість кредитів – 5	Вибіркова Цикл дисциплін вільного вибору студента в межах спеціалізації		
Спеціальність 061 «Журналістика»	Загальна кількість годин – 150	Семестр:		
Освітньо-професійна програма Журналістика		*Змістових модулів – 8	5-й	
	Лекції			
	год.	год.		
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 16	Лабораторні		
		56 год.	год.	
		Практичні		
		Самостійна робота		
		94 год.		
		Вид підсумкового семестрового контролю:		
Екзамен				

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Телебачення. Інформаційне телебачення» є комплексне навчання планувати та створювати телевізійний продукт інформаційного жанру, враховуючи його ознаки та форматні особливості.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Телебачення. Інформаційне телебачення» є формування складної та багатоманітної системи умінь і навичок, пов'язаних із організацією роботи телевиробництва, створення програмного продукту різних інформаційних жанрів; навчання працювати як над зображенням, так і над аудіорядом у відповідності обраного жанру; уміння вибудовувати виробничу телевізійну структуру як окремого елемента програми, так і інформаційної передачі в цілому, зважаючи на жанрову категорію.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
Творчо використовувати набуті знання в процесі створення якісних телевізійних матеріалів відповідних жанрів.	Створення двох інформаційних матеріалів та одного римейку для виходу локальною мережею ЗНУ та розширення персонального портфолію.
Орієнтуватися у етапах створення	Аналіз верстки програм, історичних тенденцій

телевізійного продукту, тенденціях інформаційного ринку.	створення інформаційних програм.
Знаходити підходи для творчої роботи з колегами у редакції.	Опис професійних обов'язків працівників ТБ-редакції, уміння працювати у різних ролях під час творчого процесу.
Оформлювати телевізійні документи у відповідності обраному жанру.	Презентація готових сценаріїв до кожного матеріалу.
Працювати з відеоматеріалом, наперед продумуючи жанрову особливість майбутнього твору.	Розуміння різниці між жанрами та втілення її у матеріалах з урахуванням змістовно-формальних характеристик.

Міждисциплінарні зв'язки

Курс пов'язаний із «Студійним практикумом», «Телевиробництвом», «Ведучим на телебаченні» у навчанні ключових засобів та методів роботи у редакції у різних професійних ролях, здобутті навичок виконання обов'язків у інформаційній телевізійній редакції регіонального та загальнонаціонального мовника.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інформаційні редакції: колектив та технічне оснащення

1. Техніка безпеки у роботі з відеообладнанням і вимоги правильної експлуатації обладнання та техніки у підготовці майбутніх фахівців; робота з комп'ютерною технікою
2. Паралелі з жанрами інших видів ЗМІ (газета, радіо, інтернет). Спільні та відмінні аспекти.
3. Редакція інформаційного телевізійного випуску та принципи її роботи. Основні посади в новинній реакції згідно із Класифікатором професій.

Змістовий модуль 2. Специфіка роботи з інформаційними приводами

1. Інформаційний привід. Види інформаційного приводу та специфіка роботи з ними. Рекомендації щодо роботи із патогенним та позитивним (святковим) інформаційним приводом.
2. Телевізійні жанри та історія їх формування. Ключові елементи, властиві екранному жанру. Жанр, форма та формат: точки взаємодії.
3. Інформаційні жанри в загальній системі та принципи їх відокремлення.

Змістовий модуль 3. Система телевізійних жанрів

1. Підходи до розподілу на телевізійні жанри в українській науковій школі: метод київських та львівських дослідників.
2. Основні критерії жанроутворення. Яким чином формується жанр як стабільна форма.
3. Дискурс телевізійних жанрів: поняття та особливості. Дифузійність (взаємопроникнення) процесів.

Змістовий модуль 4. Випуски новин на телебаченні в системі телевізійних жанрів

1. Класичні та нові форми інформаційних жанрів. Три базові інформаційні телевізійні жанри: сюжет, репортаж, коментований відеоряд (Б.З – без закадрового тексту). Нові форми базових жанрів.
2. Випуски новин на телебаченні. Особливості підготовки та верстки. Правила верстки за важливістю, територією, часом виникнення події. Різниця верстки регіональних та всеукраїнських випусків.

Змістовий модуль 5. Базові інформаційні жанри

1. Форми подачі інформації. Класична модель – демонстрація масштабної суспільної проблеми через реальну конкретну ситуацію. Інверсія. Рефрен.
2. Відеозамітка (за В. Цвіком). Принципова схожість та різниця с сюжетом.
3. Коментований та некоментований відеоряд. Інформаційні приводи для використання. Особливості професійного сленгу у матеріалах.
4. Спіч як коротка підводка ведучого та правила її підготовки.

Змістовий модуль 6. Аналітика в інформаційних жанрах

1. Аналітичні методи подачі інформації. Застосування інфографіки. Причинно-наслідкові зв'язки і прогнозування.
2. Правила адаптації аналітики в інформаційний матеріал: синхрон, інфографіка. Рекомендації на предмет подачі числової інформації.
3. Базові проблеми у використанні телевізійної аналітики в новинах.

Змістовий модуль 7. Художність в новинах

1. Художність в новинах та основні методи візуалізації. Базові приводи для застосування художніх елементів. Хроніка, мультиплікація, постановочні кадри, вибір локацій, музичний супровід.
2. Гумор у новинах. Схожість та відмінність між гумором, сатирою та іронією. Сучасні форми подачі гумористичних елементів: у підводці ведучого, озвучування чи постановка жарту, закадровий текст.

Змістовий модуль 8. Інформація та розважальний контент: точки взаємодії

1. Розважальний контент та його особливості. Причини адаптації розважального контенту в новини. Форми подачі інфотейменту: музика, сленг, назва сюжетів.
2. Правила взаємодії та поєднання інформації з розвагами. Основні жанри для використання розваг у новинному випуску. Загрози у випадку інтенсивного інфотейменту.
3. Розважальний контент новин та його трансформація в українське медійне середовище.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години				Самостійна робота, год		Система накопичення балів			
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Лабораторні заняття, год	Практичні заняття, год	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів		
			о/д ф.	з/дист ф.						о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	6			6		9		2	6	8
2	15	8			8		7		3	6	9
3	15	6			6		9		1	6	7
4	15	8			8		7		3	7	10
5	15	6			6		9		2	4	6
6	15	8			8		7		3	3	6
7	15	6			6		9		1	5	6
8	15	8			8		7		3	5	8
Усього за змістові модулі	120	56			56		64		18	42	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30		20	20	40
Загалом		150						100			

4. Тематика лабораторних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1.	Вступ. Загальна характеристика курсу «Інформаційне телебачення»	6	
2.	Інформаційний привід. Види інформаційного приводу та специфіка роботи з ними	8	
3.	Система телевізійних жанрів. Дискурс телевізійних жанрів	6	
4.	Інформаційні жанри в системі телевізійних жанрів	8	
5.	Інформаційні форми подачі інформації. Відеозамітка. Коментований та некоментований відеоряд. Спіч	6	
6.	Випуски новин на телебаченні. Особливості підготовки	8	
7.	Аналітика в інформаційних жанрах. Правила подання	6	
8.	Художність в новинах. Розважальний контент та його трансформація в українське медійне середовище	8	
Разом		56	

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	Презентація професій в інформ. редакції у вигляді усного опитування	Виписати із сучасної версії Класифікатора професій усі посади, що стосуються роботи у телевізійній редакції та представити їх на занятті	За представлені студент отримує 3 б. за умови наявності опрацьованих 7–10 джерел, 2 б. – до 5 джерел.	3
	Аналіз подачі інформації зі спільним інформ. приводом	Обрати три інформаційні матеріали із спільним інформаційним приводом із загальнонаціональних, російських і закордонних телеканалів та проаналізуйте їх на предмет способів та формотворчих засобів подачі новини. Презентувати відео та аналіз на парі.	Оцінюється 5 б. , за наявності 2-х матеріалів, неповного аналізу – 2 б., при наявності помилок – 1 б.	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			8
	Тестування в системі Moodle	Тестування в системі Moodle – відповідь на 5 питань (вибір із множини). Час обмежений – 10 хв. Дозволена 1 спроба. Лише 1 відповідь правильна	5 питань з вибором відповіді з множини, кожна правильна відповідь – 1 б.	5
	Колективна підготовка телевізійного матеріалу із професійним розподілом ролей	Колективна підготовка матеріалу для розміщення локальною телевізійною мережею ЗНУ зі святковим приводом. Професійні ролі: продюсер, автор сценарію, режисер, оператор, інженер монтажу, звукорежисер, реквізитор.	Повноцінний матеріал із завершеною драматургією без технічних недоліків оцінюється 4 б. Кожна помилка знижує оцінку на 0,5 б.	4
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			9
3	Участь у груповій дискусії	Підготуватися та взяти участь у груповій дискусії на тему «Ед'ютеймент, інфотеймент в сучасному телевізійному просторі», сформувавши кейс прикладів з новинних ефірів для ілюстрування та підкріплення озвучених думок.	Кейс прикладів у вигляді таблиці з 7–10 ілюстраціями оцінюється в 4 б, 4–6 – 3 б, менше – до 1 б.	4
	Моніторинг використання технології «7С + 1Г»	Знайти та детально проаналізувати новинні випуски, які вдало ілюструють технологію «7С+1Г». У файл додайте посилання на конкретний епізод (здати у документі MS Word).	Добірка оцінюється 3 б. , за наявності помилок – 2 б.	3
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			7
4	Усне опитування	Відповіді на питання: 1. Інформаційний сюжет. 2. Основні правила підготовки матеріалу. 3. Типові формально-змістові	Повна відповідь, оперування цитатами дослідників із представленими прикладами – 5 б.	5

		елементи інформаційного сюжету.	Наявність помилок, відсутність прикладів, цитат дослідників знижують бал.	
	Створення інформаційного сюжету на основі відео та аудіо кліпу	На основі відеоряду з музичного україномовного кліпу (тільки його) створити сюжет із вигаданим інформаційним приводом, використовуючи мінімум 1 синхрон та люфт.	Матеріал оцінюється в 5 балів, за умови наявності незначних помилок – 4 б, великої кількості – 3 б.	5
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			10
	Усне опитування за планом:	1. Робота ведучого з бекграундом історії. 2. Подання вагомого державного інформаційного приводу з різних сторін.	За відповідь на питання студент отримує 2 б., за доповнення – 1 б.	5
	Колективна підготовка інформаційного матеріалу із виконанням професійних ролей	Підготувати матеріал з визначеним інформаційним приводом та елементами розваг у різних професійних ролях та оформити сценарій до нього.	Повноцінний матеріал та документ оцінюється в 4 б, наявні помилки знижують оцінку.	1
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	2			6
	Тестування в системі Moodle	Тестування в системі Moodle – відповідь на 3 питань вибору з множини. Час обмежений – 10 хв. Дозволена 1 спроба. Лише 1 відповідь правильна	3 питання з вибором відповіді з множини, кожна правильна відповідь – 1 б.	3
	Письмова верстка новин	Розписати верстку новинних матеріалів для студентського телебачення та проаналізувати наявні випуски	Повноцінно оформлений документ 3 б, за наявності помилок – 1 б.	3
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			6
7	Усне індивідуальне опитування	1. Методи використання аналітики в щоденних та підсумкових новинних випусках. 2. Технологія подачі цифрової інформації, причинно-наслідкового зв'язку. 3. Типові помилки у використанні аналітики в новинах.	Повноцінна відповідь з ілюстраціями 3 б, доповнення – 1б.	3
	Колективна підготовка інформаційного матеріалу із виконанням професійних ролей	Підготувати інформаційний телевізійний матеріал із гумором для розміщення локальною мережею ЗНУ відповідного жанру та хронометражу.	Повноцінний матеріал оцінюється 3 балами; технічні, змістові помилки знижують оцінку.	3
Усього за ЗМ 7 контр. Заходів	2			6

8	Тестування в системі Moodle	Тестування в системі Moodle – відповідь на 5 питань вибору з множини. Час обмежений – 10 хв. Дозволена 1 спроба. Лише 1 відповідь правильна	5 питань з вибором відповіді з множини, кожна правильна відповідь – 1 б.	5
	Колективна підготовка інформаційного матеріалу із виконанням професійних ролей	Підготувати інформаційний телевізійний матеріал для розміщення локальною мережею ЗНУ відповідного жанру та хронометражу із стенд-апом, елементами розваг та гумору.	Повноцінний матеріал оцінюється 3 б; технічні, змістові помилки знижують оцінку.	3
Усього за ЗМ 8 контр. заходів	2			8
Усього за усі ЗМ контр. заходів	16			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Індивідуальне практичне завдання	Тестування у системі Moodle	Проходження тесту, що складається з 10 питань. Усі представлені запитання за формою – вибір з множини. Передбачена лише 1 правильна відповідь. Дозволена 1 спроба. Час обмежений – 20 хв.	Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 б.	10 балів
	Презентація готового римейку та оформленого сценарію до нього	Підготовка телевізійного римейку із святковим інформаційним приводом та характерними елементами для новин у професійних ролях	Матеріал якісний з режисерської та технічної точки зору, є сценарій та розвиток персонажів, є цілісний сюжет, усі необхідні елементи, браковані елементи у відео та аудіоряді зустрічаються рідко – 10 б. Матеріал має суттєві технічні недоліки, сценарій недопрацьований, поданий невчасно – 5 б. Матеріал нецілісний, сценарій неготовий, більше помилок, ніж якісного контенту – менше 4 б.	10 балів

<p>1. За умови офлайн складання екзамену. Усна відповідь на 2 теоретичні питання у білеті із письмовою фіксацією.</p> <p>За умови онлайн-складання, студенти відповідають на тестові питання у Moodle, за темою цих питань.</p>	<p>Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> Інформаційні жанри: історія та сучасність. Паралелі з інформаційними жанрами інших видів ЗМІ (газета, радіо, інтернет). Інформаційний привід. Основні ознаки та види інформаційного приводу. Робота з подією, людьми та документами. Додаткові інформаційні приводи у роботі сучасного тележурналіста. Специфіка роботи з інформаційними приводами, що ще не трапились. Календарний принцип підготовки новинних матеріалів. Специфіка телевізійних жанрів у системі ЗМІ. Система телевізійних жанрів. Основні концепції поділу телевізійних жанрів (Київська та Львівська школи). Нові жанри та особливості їх модернізації у новинні системи. Дискурс телевізійних жанрів. Аналіз устрою інформаційних структур та редакцій телеканалів. Характерні риси інформаційних програм на різних телеканалах. Основні інформаційні жанри тележурналістики. Спільні та відмінні риси з газетною та радією журналістикою. Сюжет. Основні види сюжету. Базові складники новинного сюжету. Стенд-ап та синхрон. Звіт. Види звіту. Причини непопулярності інформаційного жанру. класифікації та новітні підходи в інформаційних жанрах. 	<p>Повна відповідь, студент розкриває суть поняття, оперує визначеннями та іменами науковців – 15–20 балів.</p> <p>Студент орієнтується в суті поняття, але не надає визначення, не цитує дослідників – 14–10 балів.</p> <p>Студент поверхово знає питання, розказує певні його особливості, не цитуючи і не називаючи профільних дослідників – 9–5 балів.</p> <p>Студент не орієнтується у питанні, не надає прикладів, не називає дослідників – 4–0 балів.</p>	<p>10 балів</p>
---	---	--	-----------------

	Пошук та аналіз новинного матеріалу з різними формально-змістовими характеристиками	Пошук у мережі Інтернет та аналіз за схемою одного з матеріалів різними формально-змістовими характеристиками: 1. Інтертеймент. 2. Ед'ютеймент. 3. Інфотеймент. 4. «Собачі вуха». 5. «7С+1Г».	Повний аналіз матеріалу з усіх критеріїв – 10 б. Кожна допущена помилка, або не розкритий пункт аналізу знижують оцінку на 1 б.	10 балів
	2. <i>На випадок проведення екзамену в дистанційному режимі через складну епідеміологічну обстановку</i> Тестування у системі Moodle під час проведення екзамену замість відповіді на питання. Пошук та аналіз новинного матеріалу з різними формально-змістовими характеристиками зберігається	Проходження тесту, що складається з 10 питань, перебуваючи в активній конференції. Усі представлені за формою – вибір з множини. Передбачена лише 1 правильна відповідь. Дозволена 1 спроба. Час – 10 хвилин.		20 (10+10) балів
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Квіт С. Масові комунікації. Київ : Києво-Могилянська академія, 2018. 352 с.
2. Погребняк ГП Кіно, телебачення та радіо в сценічному мистецтві : підручник. Київ : НАКККіМ, 2017. 392 с.
3. Попова Н. В. Маркетингові комунікації : підручник / Н. В. Попова, А. В. Катаєв, Л. В. Базалієва, О. І. Кононов, Т. А. Муха ; під загальною редакцією Н. В. Попової. Харків : «Факт», 2020. 315 с.
4. Срібняк І. Історія журналістики: виникнення та розвиток новинних мас-медіа в країнах Європи, Азії та Північної Америки (XVII-XX ст.) : підручник для студентів вищих навчальних закладів / МОН України; ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»; Київський університет імені Бориса Грінченка (2-ге вид., перероб.). Київ : Міжнародний науково-освітній консорціум імені Люсьєна Февра, 2018. 156 с.
5. Черемних І. В. Телевізійний маркетинг : навчальний посібник. вид 2, доп. Київ : Експрес-об'ява, 2018. 304 с.

Додаткова:

1. Демченко В. Д. Нові форматворчі аспекти телевізійних новин з двома ведучими. *Теле- та радіожурналістика*. 2011. Вип. 10. С. 70–73.
2. Довженко О. Програми, які думають, що вони аналітичні. *Телекритика*. URL: <http://osvita.telekritika.ua/material/1365/> (дата звернення 9.01.2021).
3. Колесніков О. Саме синхрон надає фінальній картинці цілісність. *День*. URL: <https://m.day.kyiv.ua/uk/article/media/same-synhron-nadaye-finalniy-kartynsi-cilisnist>. (дата звернення 27.08. 2021).
4. Неймаш Т. Як робити якісні прями включення. *Media Sapiens*. URL: <https://ms.detector.media/how-to/post/9915/2011-04-10-yak-robiti-yakisni-pryami-vklyuchennya/>. (дата звернення 27.08. 2021).
5. Остапа С. Оксана Соколова: «Принципово не дивлюсь ні Шустера, ні Кисельова. *Телекритика*. URL: <http://www.telekritika.ua/lyudi/2010-06-06/53453> (дата звернення 06. 06. 2019).
6. Почепцов Г. Від Facebook'у і гламуру до Wikileaks: медіакомунікації. Київ : Спадщина. 2012. 461 с.
7. Симоніна Н. Новітні жанри української тележурналістики: розвиток інфотейменту. *Наукові записки Інституту журналістики*. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2101> (дата звернення 6.04.2020).
8. Словник журналіста : терміни, мас-медіа, постаті / М-во освіти і науки України, Ужгород. нац. ун-т; [авт.-уклад.: Ю. М. Бідзіля (відп. ред.) та ін.]. Ужгород : Закарпаття. 2007. 220 с.

9. Томак М. «Барьер» для ток-шоу. Особенности украинской адаптации американских форматов. *День*. URL: <https://day.kyiv.ua/ru/article/media/barer-dlya-tok-shou>. (дата звернення 7.12.2020).

10. Фінклер Ю. Інформаційне поле України як чинник провалля між владою та соціумом. *Вісник Львівського національного політехнічного університету*. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/14540>. (дата звернення 15.05.2021).

11. Miho A. Small screen, big echo? Estimating the political persuasion of local television news bias using Sinclair Broadcast Group as a natural experiment. 2020. *CCSD*. URL: <https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-01896177v2> (Available at 10.09.2021).

12. Nielsen, Rasmus Kleis and Sambrook, Richard, What is Happening to Television News? Digital news project. *Reuters Institute*. 2016. URL: <https://ssrn.com/abstract=2771080> (Available at 25.09.2021).

Інформаційні джерела:

1. Детектор медіа. URL: <https://detector.media/>.
2. «Жовті кеди project». URL: https://www.youtube.com/watch?v=O6P7QkP_oYw&ab_channel=%D0%96%D0%BE%D0%B2%D1%82%D1%96%D0%9A%D0%B5%D0%B4%D0%B8Project.
3. Канал «Парфенов». URL: <https://www.youtube.com/channel/UCbhMGG0ZievPtK8mzLH5jhQ>.
4. Офіційний сайт каналу «1+1». URL: <https://1plus1.ua/ru/1plus1video>.
5. Офіційний сайт каналу «СТБ». URL: <https://www.stb.ua/ru/>.
6. Офіційний сайт Національної ради з питань телебачення та радіомовлення. URL: <https://www.nrada.gov.ua/>.
7. Телекритика. URL: <https://telekritika.ua/>.